

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Традиційним академічним студіям бракує конективізму як методології процесу спільного навчання, яка відбиває в собі особливості інформаційної навчальної діяльності в мережі. Потрапляючи в цифровий інформаційний простір, той, хто навчається онлайн, використовує як наявні вузли джерел і зв'язків, так і формує персональну навчальну мережу. Пошук розпорошеної в базах даних інформації, відбір і зв'язування її елементів у більш-менш цілісну картину знань та їх поширення здійснюється в онлайн-навчанні не лише індивідуальними зусиллями, а й колективними, тобто за допомогою інших суб'єктів. Результатом чого стає спільне формування знань, інтегративний процес їх вироблення. Словом, цінність конективізму як нетрадиційного дидактичного підходу зумовлена тим, що слухачі онлайн-курсів навчаються один в одного.

Впровадження в освіту технологій дистанційного навчання значно підвищує продуктивні можливості вищої школи, розширює інформаційне освітнє середовище, збільшує можливості комунікації студентів і педагогів з колегами інших ВНЗ, надає доступ до світових інформаційних ресурсів. Під впливом дистанційної освіти, яка не в змозі повністю перебрати на себе класичну місію традиційного університету, нині формується модель гібридного університету, яка покликана поєднати аудиторне та онлайн навчання. Глибина розуміння інформації повинна стати індикатором ступеня її опрацювання й засвоєння, а це неможливо без комплексного поєднання традиційних видів навчання з дистанційними технологіями.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Т.В. Бордун, О.Є. Восцька

Основним завданням вищої освіти є формування творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Студент і випускник закладу вищої освіти (ЗВО) повинен не тільки отримувати знання з предметів програми, опановувати вміння і навички використання цих знань, методів дослідницької роботи, а й вміти самостійно здобувати нові наукові знання. Знання, переважно, не передаються студентам у готовому вигляді, а вони ними оволодівають у процесі самостійної пізнавальної діяльності в умовах проблемної ситуації. У зв'язку з цим все більшого значення набуває самостійна робота студентів у ЗВО.

При вивченні національних і світових напрямів розвитку вищої освіти виразно проявляються такі тенденції: сучасні соціокультурні умови диктують самоцінність ідеї неперервної освіти, коли від студентів вимагають постійного вдосконалення власних знань; в умовах інформаційного суспільства потрібна принципова зміна організації освітнього процесу: скорочення аудиторного навантаження, заміна пасивного прослуховування лекцій зростанням частки самостійної роботи студентів; центр уваги в навчанні переміщується з

викладання на самостійну діяльність студентів в освіті. Систематична, керована викладачем самостійна діяльність студента стає домінантою в сучасних умовах переходу до багатоступеневої підготовки фахівців.

Відносно нещодавно у практиці вузівського викладання стали застосовувати інтерактивні методи навчання. Інтерактивний - означає здатність взаємодіяти чи знаходитися у режимі розмови, діалогу з будь-ким (людиною) або чим-небудь (наприклад, комп'ютером). Отже, інтерактивне навчання - це, перш за все, діалогове навчання, у ході якого здійснюється взаємодія викладача і студента. Особливості цієї взаємодії полягають у наступному: перебування суб'єктів освіти в одному смисловому просторі; спільне занурення в єдиний творчий простір; узгодженість у виборі засобів і методів реалізації вирішення задачі; спільне входження в близький емоційний стан, що сприяє здійсненню вирішення завдань. Суть інтерактивного навчання полягає у тому, що навчальний процес організований таким чином, що практично всі студенти виявляються залученими у процес пізнання, вони мають можливість розуміти і рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають. Спільна діяльність студентів у процесі пізнання, освоєння навчального матеріалу означає, що кожен вносить свій особливий індивідуальний внесок, йде обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Причому, відбувається це в атмосфері доброзичливості і взаємної підтримки, що дозволяє не тільки отримувати нове знання, а й розвиває саму пізнавальну діяльність, переводить її на більш високі форми кооперації і співробітництва. Сутність інтерактивного навчання знаходить своє відображення у китайській притчі, в якій говориться: «Скажи мені - і я забуду; покажи мені - і я запам'ятаю; дай зробити - і я зрозумію».

При використанні інтерактивних методів студент стає повноправним учасником процесу сприйняття, його досвід є основним джерелом навчального пізнання. Викладач не дає готових знань, але спонукає студентів до самостійного пошуку. У порівнянні з традиційними методами в інтерактивному навчанні змінюється взаємодія викладача і студента: активність викладача поступається місцем активності студентів, а завданням викладача стає створення умов для їх ініціативи. Викладач відмовляється від ролі «фільтра», що пропускає через себе навчальну інформацію, і виконує функцію помічника в роботі, одного з джерел інформації. Для того, щоб грамотно застосовувати ці методи, сучасному викладачеві потрібне знання різних методик групової взаємодії, оскільки інтерактивні методики забезпечують взаєморозуміння, взаємодію, взаємозбагачення. Інтерактивні методи не замінюють лекційний матеріал, але сприяють його кращому засвоєнню і формують думки, відносини, навички поведінки.

Зазначені методи організації самостійної роботи студентів широко застосовуються в так званих кейс-технологіях. Кейс-технологія полягає в тому, що на початку навчання, складається індивідуальний план, кожен студент отримує так званий кейс, що містить пакет навчальної літератури, мультимедійний відеокурс, віртуальну лабораторію і навчальні програми на

CD-ROM, а також електронний робочий зошит. Електронний зошит являє собою своєрідний путівник по курсу і містить рекомендації щодо вивчення навчального матеріалу, контрольні питання для самоперевірки, тести, творчі та практичні завдання. Вивчаючи матеріал курсу студент може робити запити по електронній пошті, відправляти результати виконаних практичних завдань, лабораторних робіт. Методи цієї групи використовують комп'ютерні мережі і сучасні комунікації для проведення консультацій, конференцій, листування та забезпечення студентів навчальною та іншою інформацією з електронних бібліотек, баз даних і систем електронного адміністрування. Важливою перевагою кейс-методів є можливість більш оперативного керівництва студентом, його виховання в процесі спілкування з викладачем і групою, що є незаперечною перевагою традиційних форм очного навчання. Навчально-методичні матеріали, які використовують у даній групі, відрізняються повнотою, цілісністю, системністю. До їх переваг можна віднести: доступність, як можливість організації самостійної роботи в електронній бібліотеці, так і вдома; наочність, тобто яскраві ілюстрації, відеофрагменти, мультимедіа-компоненти, схеми, текст з виділеними важливими визначеннями і т. д.; звуковий супровід лекцій; наявність інтерактивних завдань; анімовані приклади розв'язання задач. До інтерактивних методів організації самостійної діяльності студентів відносяться також презентації з використанням різних допоміжних засобів: дошки, книг, відео, слайдів, комп'ютерів і т. п.

Отже, раціональна і грамотна організація самостійної діяльності сприяє формуванню вільно мислячої людини, яка з бажанням і осмислено включається в процес освіти. Інноваційний підхід до організації самостійної роботи є якісним кроком вперед всієї системи вищої освіти, так як сприяє просуванню студентів від освіти і отримання знань до умінь і навичок самоосвіти.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ З КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

А.М. Грищенко

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

За останнє десятиліття з'явилося багато on-line дистанційних курсів для вивчення різних дисциплін розміщених на відомих платформах COURSERA, Khan Academy, edX, Prometheus тощо. Проте переважна більшість таких курсів створена для вивчення іноземних мов, дисциплін пов'язаних з ІТ-технологіями, менеджментом, охороною здоров'я, точними науками, охороною довкілля, соціальними науками та мистецтвом. Очевидно, це обумовлено потребами населення, ринку праці, глобальними проблемами у суспільстві. Проте, осторонь залишаються дистанційні курси для фахівців, що працюють у харчовій промисловості, не зважаючи на те, що харчова промисловість важлива для кожної країни світу.

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Діджиталізація курсу «технологічна експертиза виробництва харчової продукції» як інструмент ефективної комунікації учасників навчального процесу	
Л.С. Гураль	429
Організація самостійної роботи студентів для спеціальності 241 «Готельна і ресторанна справа» з дисципліни «Харчова хімія»	
К.І. Науменко, Н.К. Черно	430
Самостійність - вагома риса здобувача освіти	
В.В. Атанасова	431
Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання	
О.В. Кірсанова, В.В. Відлацька	433
Інноваційний підхід до організації самостійної роботи	
Т.В. Бордун, О.Є. Воєцька	435
Особливості організації дистанційного курсу з Контролю якості та безпечності харчових продуктів	
А.М. Грищенко	437
Забезпечення дистанційного навчання провізорів-інтернів з дисципліни «Фармацевтична технологія» підчас карантину	
О.О. Малюгіна, Г.П. Смойловська, Т.В. Хортецька	439
Забезпечення ефективності самостійної роботи провізорів-інтернів з дисципліни «Фармакогнозія»	
О.К. Єренко, О.О. Малюгіна, Г.П. Смойловська	440
Контроль засвоєння навчального матеріалу студентами-старшокурсниками медичного ВУЗУ в умовах дистанційної освіти	
Ю.Г. Резніченко, М.О. Ярцева	442
Використання СМАРТ-технологій у забезпеченні самостійної роботи студентів	
К.Ю. Соколюк	443
Особливості дистанційного навчання студентів в ЗДМУ	
Ю.В. Волкова, В.В. Юшанова	445
Організація дистанційного навчання у період карантину	
Ю.В. Волкова	446
ІТ-технології удисципліні «Вступ до фаху»	
П.М. Монтік, А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна	449
Використання ігрового контенту в дистанційному навчанні	
А.С. Тройніна	450
Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання	
Л.Я. Донець, О.В. Ніколюк	451
Рохрахунково-аналітичні записки як форма самостійної роботи при вивченні дисципліни «Статистика»	
О.П. Антонюк, Л.М. Головаченко	452
Значення самостійної роботи в процесі дистанційного навчання	
О.П. Ощепков, С.О. Магденко	454